

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

**po Zahtjevu za pojedinačno izuzeće od zabrane Okvirnog ugovora o isporuci, podnesenog od strane
gospodarskih subjekata "Zeochem" AG, Uetikon am See, Švicarska i "Alumina" d.o.o. Zvornik,
BiH**

Sarajevo, svibanj 2017. godine

Broj: UP-05-26-4-034-19/16
Sarajevo: 08.05.2017. godine

Na temelju članka 25., članka 42. stavak (2), a u svezi sa člankom 4. st. (1) i (3), člankom 5. i člankom 6. st. (2) i (5) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane, zaprimljenom dana 03.11.2016. godine pod brojem UP-05-26-4-034-1/16, gospodarskih subjekata "Zeochem" AG, Seestrasse 108-CH-8707 Uetikon am See, Švicarska i "Alumina" d.o.o. Zvornik, Karakaj bb, 75400 Zvornik, Bosna i Hercegovina, koje zastupa odvjetnik Nihad Sijerčić, ul. Fra Anđela Zvizdovića br. 1, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće na 2. (drugoj) sjednici održanoj dana 08.05.2017. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Utvrđuje se pojedinačno izuzeće od zabrane Okvirnog ugovora o isporuci zaključenog dana 14.09.2016. godine između gospodarskih subjekata "Zeochem" AG, Seestrasse 108-CH-8707 Uetikon am See, Švicarska i "Alumina" d.o.o. Zvornik, Karakaj bb, 75400 Zvornik, Bosna i Hercegovina, u smislu članka 4. st. (1) i (3) i člana 5. Zakona o konkurenciji.
2. Pojedinačno izuzeće od zabrane Okvirnog ugovora o isporuci iz točke (1) izreke ovog Rješenja utvrđuje se na vremenski period od 5 (pet) godina i važi od dana njegovog zaključenja, sukladno članku 6. stavak (5) Zakona o konkurenciji.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 03.11.2016. godine, pod brojem UP-05-26-4-034-1/16 zaprimilo Zahtjev za pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane (u daljnjem tekstu: Zahtjev), zajednički podnesen od strane gospodarskih subjekata "Zeochem" AG, Seestrasse 108-CH-8707 Uetikon am See, Švicarska (u daljnjem tekstu: "Zeochem" ili Podnositelj zahtjeva) i "Alumina" d.o.o. Zvornik, Karakaj bb, 75400 Zvornik, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: "Alumina" ili Podnositelj zahtjeva), koje zastupa odvjetnik Nihad Sijerčić, ul. Fra Anđela Zvizdovića br. 1, 71000 Sarajevo.

Zahtjev je podnesen sukladno člancima 4. i 5. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon), a odnosi se na pojedinačno izuzeće od zabrane Okvirnog ugovora o isporuci zaključenog između Podnositelja zahtjeva dana 14.09.2016. godine (u daljnjem tekstu: Ugovor).

Uvidom u svu dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da Zahtjev nije kompletan i da ga je potrebno dopuniti sukladno članku 29. stavak (1) Zakona, pa je Konkurencijsko vijeće od Podnositelja zahtjeva, zatražilo da ga dopune. Dopune zahtjeva su tražene sljedećim aktima: broj UP-05-26-4-034-2/16 od 10.11.2016. godine, broj UP-05-26-4-034-4/16 od 06.12.2016. godine i broj UP-05-26-4-034-9/16 od 19.01.2016. godine. Podnositelji zahtjeva su dopune Zahtjeva dostavili sljedećim podnescima: broj UP-05-26-4-034-3/16 od 18.11.2016. godine, broj UP-05-26-4-034-7/16 od 29.12.2016. godine, broj: UP-

05-26-4-034-8/16 od 16.01.2017. godine, broj UP-05-26-4-034-10/16 od 20.01.2017. godine i broj UP-05-26-4-034-11/16 od 24.01.2017. godine.

Nakon što su Podnositelji zahtjeva dostavili tražene dopune Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 29. stavak (3), dana 14.02.2017. godine pod brojem UP-05-26-4-034-12/16, izdalo Potvrdu o kompletnom i urednom Zahtjevu.

Podnositelji zahtjeva u svom Zahtjevu u bitnom navode slijedeće:

- Da je gospodarski subjekt "Zeochem", registriran u Sudskom registru gospodarskih subjekata u županiji Ciriš pod brojem CH-109.446.265, sa temeljnom djelatnošću proizvodnje i prodaje visokokvalitetnih molekularnih sita i hromatografskih gelova;
- Da je gospodarski subjekt "Alumina", prema rješenju Okružnog gospodarskog suda u Bijeljini broj 059-0-Reg-16-000 410 od dana 01.07.2016. godine, registriran sa matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 59-01-0145-14 (1-5676) i matičnim brojem (MB) 01975323, sa temeljnom djelatnošću proizvodnje glinice, hidrata, zeolita i vodenog stakla;
- Da Podnositelji zahtjeva nisu stvarni ni potencijalni konkurenti, jer su aktivni na različitim razinama proizvodnje, gdje je gospodarski subjekt "Alumina" aktivan u proizvodnji sirovina (poluproizvoda), a gospodarski subjekt "Zeochem" u proizvodnji finalnih proizvoda;
- Da su gospodarski subjekti "Zeochem" i "Alumina" dana 14.09.2016. godine zaključili Ugovor na razdoblje od 10 godina, koji je stupio na snagu danom potpisivanja, osim odredbi koje su vezane za odobrenje konkurencije, a koje se odnose na ekskluzivnost i zabranu konkurencije;
- Da se Ugovorom uspostavlja okvir za suradnju između gospodarskih subjekata "Zeochem" i "Alumina", gdje će gospodarski subjekt "Zeochem" dati gospodarskom subjektu "Alumina" odgovarajuću opremu i *know-how* na temelju koje će proizvoditi odgovarajuće poluproizvode (sirovi silika gel, prah za aktivna molekularna sita i zeolit u prahu) isključivo za potrebe prerade i proizvodnje gotovih proizvoda od strane gospodarskog subjekta "Zeochem". Preradom navedenih poluproizvoda (koji se upotrebljavaju kao sirovina), gospodarski subjekt "Zeochem" će proizvoditi prah za molekularna sita, koji se koristi za premaze, zaptivne mase i ljepila, odnosno aplikacije za sušenje;
- Da je cilj Ugovora gledano sa strane gospodarskog subjekta "Zeochem" obezbjeđivanje stabilne opskrbe sirovinama, dok je gledano sa strane gospodarskog subjekta "Alumina" to proširivanje proizvodne djelatnosti, stjecanje specijaliziranog *know-how* i obezbjeđivanje stabilnog plasmana proizvoda u razdoblju trajanja ugovora;
- Da prema Odluci o skupnom izuzeću sporazuma između gospodarskih subjekata koji djeluju na različitim razinama proizvodnje odnosno distribucije (vertikalni sporazumi) Ugovor može predstavljati vertikalni sporazum o isključivoj opskrbi uz obvezu nekonkuriranja između ugovornih strana ili može predstavljati sporazum o transferu tehnologije licenci i *know-how*, sukladno Odluci o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije, licenci i *know-how*;
- Da zakonski temelj za podnošenje Zahtjeva predstavljaju članci 4. i 5. Zakona, sukladno sa kojim Konkurencijsko vijeće može izuzeti pojedini restriktivni sporazum od zabrane, ukoliko doprinosi unapređenju proizvodnje i distribucije robe i/ili usluga unutar BiH, ili promociji tehničkog i ekonomskog napretka, pri čemu potrošačima omogućava pravičan udjel koristi pod uvjetom da ne nameće ograničenja koja nisu neophodna za postizanje cilja sporazuma, odnosno da ne omogućava isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

Podnositelji zahtjeva od Konkurencijskog vijeća u konačnici traže da odbaci Zahtjev jer predmetni Ugovor ne predstavlja restriktivni sporazum, s obzirom da nisu ispunjeni uvjeti za vođenje postupka

pojedinačnog izuzeća od sporazuma, odnosno u slučaju da Konkurencijsko vijeće ne donese takvu odluku, kao alternativu predlažu da Konkurencijsko vijeće donese odluku kojom će utvrditi pojedinačno izuzeće Ugovora u smislu članka 4. stavak (1) i (3) i članka 5. Zakona i to na razdoblje od 5 godina, računajući od dana zaključenja Ugovora.

Konkurencijsko vijeće je na temelju navoda iz Zahtjeva i dostavljene dokumentacije ocijenilo da pojedinačno izuzeće predmetnog Ugovora nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, pa je shodno tome dana 14.02.2017. godine pod brojem: UP-05-26-4-034-14/16 donijelo Zaključak o pokretanju postupka (u daljnjem tekstu: Zaključak).

Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 33. stavak (1) Zakona, aktom broj: UP-05-26-4-034-18/16 od dana 14.02.2017. godine, dostavilo Podnositeljima zahtjeva Zaključak.

1. Stranke u postupku (učesnici sporazuma)

Stranke u postupku su gospodarski subjekt "Zeochem" i gospodarski subjekt "Alumina".

1.1 "Zeochem"

Gospodarski subjekt "Zeochem", dioničko društvo (AG) sa sjedištem na adresi Seestrasse 108-CH-8707 Uteikon am See, Švicarska, registriran je u Sudskom registru gospodarskih subjekata u županiji Ciriš pod brojem: CH-109.446.265, čija je temeljna djelatnost proizvodnja i prodaja visokokvalitetnih molekularnih sita (koriste se za tretman gasom, sisteme zračnih kočnica, medicinski kisik i uklanjanje neprijatnih mirisa) i hromatografskih gelova (naročito silika gela). Prije provođenja Ugovora gospodarski subjekt "Zeochem" nije bio prisutan na tržištu Bosne i Hercegovine.

Gospodarski subjekt "Zeochem" je u 100% vlasništvu gospodarskog subjekta "CHP Chemie + Papier Holding" AG, Perlenring 1, CH-6035 Perlen, Švicarska, sa registracijskim brojem CHE-107.912.500, čija je temeljna djelatnost proizvodnja molekularnih sita, kromatografskih gelova i deuteriranih otapala.

Gospodarski subjekt "Zeochem" sukladno zakonima Švicarske, kao ovisno društvo gospodarskog subjekta "CHP Chemie + Papier Holding" AG, Švicarska, nije obvezno sačinjavati, odnosno objavljivati godišnja financijska izvješća. Konsolidirani podatci gospodarskog subjekta "Zeochem" za 2015. godinu nalaze se u okviru financijskog izvješća gospodarskog subjekta "CHP Chemie + Papier Holding" AG, Švicarska, koji je u 2015. godini ostvario ukupan godišnji prihod u iznosu od 420.056.000,00 CHF (prema srednjem kursu Centralne banke BiH na dan 28.03.2017. godine iznosi 766.879.436,96 KM), od toga je 420.053.474,00 CHF (766.874.825.34 KM) ostvareno na stranom tržištu, a 2.526,00 CHF (4.611,62 KM) na domaćem tržištu.

Povezano društvo gospodarskog subjekta "Zeochem" u Bosni i Hercegovini je "Zeochem" d.o.o. Zvornik, Karakaj 105a, 75400 Zvornik (u daljnjem tekstu: "Zeochem" Zvornik), koji je u 100% vlasništvu gospodarskog subjekta "CHP Chemie + Papier Holding" AG, Švicarska. Gospodarski subjekt "Zeochem" Zvornik prema rješenju o registraciji Okružnog gospodarskog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-16-000 658 osnovan je dana 21.09.2016. godine, sa MBS: 59-01-0085-16 i MB: 11149057. Registrirana pretežita poslovna djelatnost je proizvodnja ostalih kemijskih proizvoda.

1.2. "Alumina"

Gospodarski subjekt "Alumina", sa sjedištem na adresi Karakaj bb, Karakaj, 75400 Zvornik, prema rješenju o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-16-000 410 od dana 01.07.2016. godine, sa MBS: 59-01-0145-14 (1-5676) i MB: 01975323, čija je temeljna djelatnost proizvodnja glinice, hidrata, zeolita i vodenog stakla.

Gospodarski subjekt "Alumina" je u 100% vlasništvu gospodarskog subjekta Fabrika glinice "BIRAČ" a.d. Zvornik u stečaju, Karakaj bb, Karakaj, 75400 Zvornik, sa Reg.br./MBS: 02-221102/01, čija je temeljna djelatnost proizvodnja aluminijuma.

Ukupan godišnji prihod koji je ostvario gospodarski subjekt "Alumina" u 2015. godini iznosio je 221.288.408,00 KM, od toga je 195.860.502,00 KM ostvareno na stranom tržištu, a 25.427.906,00 KM na domaćem tržištu.

Pored gospodarsskog subjekta Fabrika glinice "BIRAČ" a.d. Zvornik u stečaju, kao njegovog vlasnika, povezana društva gospodarskog subjekta "Alumina" u Bosni i Hercegovini su:

- "Mehanika" d.o.o. Zvornik, Karakaj bb, 75400 Zvornik, temeljna djelatnost: mašinska obrada metala, 100% vlasničkog udjela gospodarskog subjekta Fabrika glinice "BIRAČ" a.d. Zvornik u stečaju;

- "ZD Birač Energo" d.o.o Zvornik, Karakaj bb, 75400 Zvornik, temeljna djelatnost: posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemikalijama, 100% vlasničkog udjela gospodarskog subjekta Fabrika glinice "BIRAČ" a.d. Zvornik u stečaju;

- "Alusil" d.o.o. Zvornik, Karakaj bb, 75400 Zvornik, temeljna djelatnost: proizvodnja ostalih osnovnih neorganskih hemikalija, 100% vlasničkog udjela gospodarskog subjekta "Alumina";

- Rudnik boksita "Srebrenica" a.d. Srebrenica, Milivoja Mičića bb, 75430 Srebrenica, temeljna djelatnost: vađenje ostalih ruda obojenih metala, 72,5% vlasničkog udjela AB "Birač Evrope", Kaunas, Litvanija;

- AB "Birač Evrope", Kaunas, Litvanija, temeljna djelatnost: iskopavanje boksita, proizvodnja glinice, sirovine za proizvodnju aluminijuma, 100% vlasničkog udjela gospodarskog subjekta Fabrika glinice "BIRAČ" a.d. Zvornik u stečaju.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u provođenju predmetnog postupka primijenilo odredbe Zakona, Odluke o skupnom izuzeću sporazuma između gospodarskih subjekata koji djeluju na različitim razinama proizvodnje odnosno distribucije (vertikalni sporazumi) ("Službeni glasnik BiH", broj 18/06), Odlukom o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije, licenci i *know-how* ("Službeni glasnik BiH", br. 15/06), Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10) i odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), u smislu članka 26. Zakona.

3. Mjerodavno tržište

Kako bi utvrdilo da li su ispunjeni uvjeti za pojedinačno izuzeće, Konkurencijsko vijeće je prilikom ocjene predmetnog Ugovora utvrdilo mjerodavno tržište proizvoda i mjerodavno zemljopisno tržište, a sukladno članku 3. Zakona i odredbama Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta.

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu. Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno tržište za ocjenu predmetnog sporazuma određeno je prema temeljnoj djelatnosti i zemljopisnom području na kojem sudionici u sporazumu obavljaju djelatnost.

Sukladno članku 1.1. Ugovora, proizvodi koji su predmet sporazuma su industrijske sirovine, odnosno minerali: sirovi silika gel (vodeno staklo), prah za aktivna molekularna sita i zeolit u prahu, a tržište na koje se odnose učinci Ugovora su tržište proizvodnje i prodaje alumosilikata. Sukladno s tim mjerodavno tržište proizvoda je proizvodnja i prodaja alumosilikata.

S obzirom da se ugovorna suradnja sukladno Ugovoru odnosi na cijeli teritorij Bosne i Hercegovine, mjerodavno zemljopisno tržište predmetnog sporazuma je tržište Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, pod mjerodavnim tržištem predmetnog sporazuma smatra se tržište proizvodnje i prodaje alumosilikata u Bosni i Hercegovini.

4. Analiza mjerodavnog tržišta

Podnositelji zahtjeva nisu međusobni konkurenti jer posluju na različitim tržištima, odnosno različitim razinama proizvodnje. Prije provođenja Ugovora gospodarski subjekt "Zeochem" nije bio prisutan na mjerodavnom tržištu, dok je gospodarski subjekt "Alumina" imao 100% udjela na mjerodavnom tržištu.

Nakon provođenja Ugovora stanje na mjerodavnom tržištu bi ostalo nepromijenjeno, s tim da bi na njemu došlo do pojave novih proizvoda koji bi se po prvi put proizvodili u Bosni i Hercegovini.

Prema navodima Podnositelja zahtjeva poslije provođenja Ugovora gospodarski subjekt "Zeochem" bi pretežito prodavao finalne proizvode izvan Bosne i Hercegovine sa ograničenim učincima na lokalnom tržištu, s obzirom da se njegove konkretne proizvodne aktivnosti pretežito obavljaju radi izvoza.

5. Priroda, predmet i cilj sporazuma

Podnositelji zahtjeva nisu stvarni ni potencijalni konkurenti, s obzirom da su aktivni na različitim razinama proizvodnje. Gospodarski subjekt "Alumina" je aktivan u proizvodnji sirovina (poluproizvoda), a gospodarski subjekt "Zeochem", koji trenutno nije aktivan u Bosni i Hercegovini, nakon provođenja Ugovora bio bi aktivan u preradi sirovina gospodarskog subjekta "Alumina" u finalne proizvode.

Podnositelji zahtjeva smatraju da prema Odluci o skupnom izuzeću sporazuma između gospodarskih subjekata koji djeluju na različitim razinama proizvodnje odnosno distribucije (vertikalni sporazumi) Ugovor predstavlja vertikalni sporazum o isključivoj opskrbi uz obvezu nekonkuriranja između ugovornih strana. Pored toga smatraju da je Ugovor moguće u određenoj mjeri okarakterirati i kao sporazum o transferu tehnologije licenci i *know-how*, sukladno Odluci o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije, licenci i *know-how*.

Ugovor između gospodarskih subjekata "Zeochem" i "Alumina" zaključen je na razdoblje od 10 godina sukladno članku 18.1. Ugovora. Određene odredbe Ugovora navedene u članku 18.2. Ugovora (klauzule: 2.2. g), 2.3. e), 2.3. f), 5.1.1., 5.1.2., 5.2.3., 6.2. i 6.3.) sadrže odredbe koje postaju primjenjive tek nakon odobrenja konkurencije. Radi se o odredbama u kojima se propisuje:

- da u svrhu realizacije predmetne suradnje gospodarski subjekt "Zeochem" ima pravo na ekskluzivnu prodaju gotovih proizvoda proizvedenih od sirovina gospodarskog subjekta "Alumina";
- da u okviru predmetne suradnje gospodarski subjekt "Alumina" koristi znanja i iskustva i opremu isporučenu od strane gospodarskog subjekta "Zeochem" i kupljenu opremu samo za proizvodnju sirovina za gospodarski subjekt "Zeochem";
- da u okviru predmetne suradnje gospodarski subjekt "Alumina" nije u konkurentskom odnosu sa gospodarskim subjektom "Zeochem" u proizvodnji, prodaji ili distribuciji proizvoda koje proizvodi gospodarski subjekt "Zeochem";
- da gospodarski subjekt "Zeochem" pruža gospodarskom subjektu "Alumina" znanja i iskustva za proizvodnju sirovina, a da je gospodarski subjekt "Alumina" obvezan koristiti znanja i iskustva

isključivo za proizvodnju sirovina za gospodarski subjekt "Zeochem" tokom trajanja Ugovora i čuvati povjerljivost znanja i iskustava;

- da naknada za znanje i iskustva koja daje gospodarski subjekt "Zeochem" iznosi 3.000.000,00 EUR i da je Alumina izuzeta od plaćanja te naknade pod uvjetom da se znanja i iskustva koriste isključivo za proizvodnju sirovina za gospodarski subjekt "Zeochem" tijekom trajanja Ugovora;
- da ukolikogospodarski subjekt "Zeochem", tijekom trajanja Ugovora, razvije dodatna znanja i iskustva, i pruži tako dodatno razvijena znanja i iskustva gospodarskom subjektu "Alumina", ugovorne strane prije pružanja takvih dodatno razvijenih znanja i iskustava, uzajamno razmatraju u dobroj vjeri odgovarajuće povećanje naknade za znanja i iskustva koje odražava povećanu vrijednost izmjenjenih znanja i iskustava;
- da gospodarski subjekt "Alumina" u tijeku trajanja ugovora dodjeljuje gospodarskom subjektu "Zeochem" neopozivo pravo prvokupa za objektnu liniju za proizvodnju silikonskog gela 60A i sirovog silikonskog gela 90A;
- da gospodarski subjekt "Alumina" u tijeku trajanja Ugovora ima ekskluzivnost da vrši isporuku sirovina gospodarskom subjektu "Zeochem";
- da se gospodarski subjekt "Alumina" u tijeku trajanja Ugovora obvezuje na zabranu konkurencije u odnosu na gospodarske subjekte "Zeochem" ili "Zeochem Zvornik".

Prema Podnositeljima zahtjeva predmet Ugovora je uspostavljanje okvira za suradnju između gospodarskih subjekata "Zeochem" i "Alumina", gdje će gospodarski subjekt "Zeochem" dati gospodarskom subjektu "Alumina" odgovarajuću opremu i *know-how* na temelju koje će proizvoditi odgovarajuće poluproizvode (sirovi silika gel, prah za aktivna molekularna sita i zeolit u prahu) isključivo za potrebe prerade i proizvodnje gotovih proizvoda od strane gospodarskog subjekta "Zeochem". Preradom navedenih poluproizvoda (koji se upotrebljavaju kao sirovina), gospodarski subjekt "Zeochem" će proizvoditi prah za molekularna sita, koji se koristi za premaze, zaptivne mase i ljepila, odnosno aplikacije za sušenje. Preciznije rečeno, Ugovor se odnosi na prenos *know-how* i opreme u zamjenu za industrijsku opskrbu poluproizvodima.

Cilj ugovora gledano sa strane gospodarskog subjekta "Zeochem" je obezbjeđivanje stabilne opskrbe sirovinama, dok gledano sa strane gospodarskog subjekta "Alumina" to je proširivanje proizvodne djelatnosti, stjecanje specijaliziranog *know-how* i obezbjeđivanje stabilnog plasmana proizvoda u razdoblju trajanja ugovora.

6. Učinci koji će nastati provođenjem sporazuma

Ugovor se ne odnosi na finalne proizvode koji se prodaju potrošačima, pa tako nema izravnih učinaka na cijene ili kvalitetu takvih proizvoda. Međutim, neizravne koristi za potrošače se ogledaju u smanjenju troškova proizvodnje, mjerodavnih proizvoda, odnosno uvođenju inovativnih proizvoda na lokalnom tržištu, što će omogućiti ukupni pad troškova u proizvodnji i plasmanu finalnih proizvoda.

Pozitivni učinci proširenja opsega i kvalitete proizvodnje u okviru poslovanja gospodarskog subjekta "Alumina", kao i otpočinjanje proizvodnje gospodarskog subjekta "Zeochem", mogu se proširiti i na druge proizvode koje navedeni gospodarski subjekti proizvode ili bi mogli proizvoditi na tržištu Bosne i Hercegovine u budućnosti.

7. Utvrđeno činjenično stanje i ocjena dokaza

Sukladno članku 4. stavak (1) Zakona, zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi aktigospodarskih subjekata koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a koji se odnose na izravno ili neizravno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovačkih uvjeta, ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvitka ili ulaganja, podjelu tržišta ili izvora opskrbe, primjenu različitih uvjeta za identične transakcije sa drugim gospodarskim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u

odnosu na konkurenciju, zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uvjetuje da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u svezi sa predmetom sporazuma.

U smislu članka 4. stavak (3) Zakona, predmetni sporazumi nisu zabranjeni ako doprinose unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji ekonomskog razvitka i tehničkog razvitka, pri čemu potrošačima omogućavaju pravičan udjel koristi koja iz njih proizilazi, a koji nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

Sukladno članku 5. stavak (1) Zakona, Konkurencijsko vijeće, na zahtjev jedne ili više stranaka u sporazumu može donijeti rješenje o pojedinačnom izuzeću od zabrane sporazuma, iz članka 4. stavak (1) Zakona, ako sporazum ispunjava uvjete, iz članka 4. stavak (3) Zakona.

U konkretnom slučaju radi se o sporazumu o isključivoj opskrbi gospodarskog subjekta "Zeochem" sirovinama (poluproizvodima) koje su predmet Ugovora od strane gospodarskog subjekta "Alumina", u zamjenu za *know-how* i opremu kojom će gospodarski subjekt "Alumina" proizvoditi određene poluproizvode isključivo za potrebe prerade i proizvodnje gotovih proizvoda od strane gospodarskog subjekta "Zeochem".

Konkurencijsko vijeće je sukladno navodima Podnositelja zahtjeva izvršilo analizu predmetnog Ugovora, u smislu provjere uvjeta za postojanje skupnih izuzeća koja su propisana u članku 7. stavak (1) točka b) i c) Zakona, a vezano za odredbe Odluke o skupnom izuzeću sporazuma između gospodarskih subjekata koji djeluju na različitim razinama proizvodnje odnosno distribucije (vertikalni sporazumi), kao i odredbe Odluke o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije, licenci i *know-how*. Utvrđeno je da se u predmetnom slučaju navedene odredbe o skupnim izuzećima ne mogu primjeniti jer odredbe Ugovora ne ispunjavaju sve uvjete predviđene za skupno izuzeće sporazuma od zabrane.

Sukladno navedenom, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da Ugovor sadrži odredbe koje ograničavaju konkurenciju (klauzule 2.2. g), 2.3. e), 2.3. f), 5.1.1., 5.1.2., 5.2.3., 6.2. i 6.3.), a koje se odnose na zabranjene sporazume propisane u članku 4. stavak (1) Zakona, ali da su Podnositelji zahtjeva u dovoljnoj mjeri argumentirali i dokazali ispunjenost Zakonom propisanih uvjeta za pojedinačno izuzeće predmetnog restriktivnog Ugovora od zabrane, budući da će isti doprinijeti unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije roba i/ili usluga u Bosni i Hercegovini, promociju tehničkog i ekonomskog razvitka, pri čemu će potrošačima omogućiti pravičan udjel koristi koja iz njih proizilazi, jer se zaključivanjem i sprovođenjem Ugovora nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i ne isključuju konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda i/ili usluga, u smislu članka 4. stavak (3) Zakona.

Imajući u vidu činjenicu da se na teritoriju Bosne i Hercegovine jedino gospodarski subjekt "Alumina" bavi proizvodnjom mjerodavnog proizvoda, Konkurencijsko vijeće je prilikom donošenja svoje odluke u obzir uzelo pozitivne učinke koje će realizacija Ugovora imati na proširenje opsega i kvalitete proizvodnje i poslovanja gospodarskog subjekta "Alumina", a naročito zbog toga što će se nakon provođenja Ugovora određeni mjerodavni proizvodi prvi put naći na tržištu Bosne i Hercegovine. Shodno navedenom, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 1. izreke ovog Rješenja.

Kako je odredbama članka 6. stavak (2) Zakona propisano da pojedinačno izuzeće ne može trajati dulje od pet godina, a stavkom (5) istog članka da pojedinačno izuzeće važi od dana zaključivanja sporazuma, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 2. izreke ovog Rješenja.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj zahtjeva na ovo Rješenje, sukladno odredbi članka 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka a) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem

("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11) je dužan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 2.000,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

6. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopušten priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda-Dražić